

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Égész évre 12 ft, félévre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresztessy Pál úrak kereskedésében, hol egyes számlák is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordatózó 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsok mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: 51 hasábos garmond sorért 6 kr s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadóhivatalban, Demjén László könyv- és Keresztessy Pál papírkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (királyutca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf-Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt-Seilerstraße 2.) Siedende Annoncen Expedition Stuttg.
Nyilttérli cikkek: sora után 20 kr. előleg beiktatása mellett a szerkesztőséghez czimzendők. Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Előfizetési feltételek

„Kolozs. Közlöny“

1872-iki folyamára:

11 hónap 11 ft o. é.
félévre 6 „ „ „
évnegyedre 3 „ „ „
egy hónap 1 „ „ „

Az előfizetés minden hó 15-től megújítható. Előfizetéseket helyben elfogad: a szerkesztőség, Demjén László ur könyv- és Keresztessy Pál ur papírkereskedése.

Az előfizetési pénzek a szerkesztőséghez küldendők be. A „Kol. Köz.“ szerkesztősége.

A székelyföldről.

(Z.) Az erdélyi képviselők által benyújtott emlékirat itt is általános figyelmet gerjesztett, s miután — a mint rövid ismertetéséből kitetszik — Erdély elhanyagolt materialis érdekeit karolja fel, s így a valódi szükségnek forrására utal, képviselőink általános elismerésben részesülnek. Nem zavarja a hangulatot a „Hon“ 33-ik számában az erdélyi képviselők ellen ez ötlemből közreadott górombaság; mely az író és a lapot jellemzi akkor, midőn nem vala képes egy ilyen fontos tárgyhöz méltólag szólani, — hanem kortesfogásra lealacsonyítva — ottrombán kiabálja le. Megfelelték erre képviselőink előre férfias nyíltsággal és államférfiai belátással, midőn kijelentették, hogy a kormány-nak mulasztásait téves és sújtó lépéseit látván, öntudatosan nem szüveltek az ellenzékkel, mert az ellenzék tulsulyra jutása az uniót veszélyezteti, s Erdélynek specialis érdekei felett a közös haza, a kiegyezés kérdései állanak.

E magaslátról a „Hon“ ciklikiróját a mindenkor teljesített kötelesség nyugodt öntudatával, és a politikai jellem egész méltóságával bátran agyon lehet hallgatni.

Erdélyre nézve az unio életkérdés, és nekünk magyaroknak nem lehet öngyilkosság nélkül azon politikuskok követnünk, kik Heves megye láthatárán és a csabai tornyon túl nem hatolnak; mert a politika végelemzésében odavezet, hol annak nyíltságát a tordamegyei jövő bizottmányi gyűlésen, az unio revisioja“ fele indítvány tárgyalásánál maholnap eléneklik.

Erdély önfenntartási ösztöne elutasítja magától azon politikuskokat, kik folytonosan az életveszélyes sziklák között pillangók után szaladgáló könnyelmű gyermek játékát utánozzák.

Nekünk olyan férfiak kellene, kik nem bolygatják a kiegyezést, és a hatalomnak szemébe mondják sérelmeinket.

Ezt tették képviselőink most, mint tették eddig, és tenni fogják jövőben is.

A kormány pedig ilyen komoly férfiak szavát meg szokta hallgatni — tanúsítja ezt a mult, és reméljük most sem lesz eredménytelen férfias felszólalásuk.

Az ellenzék több év óta egyhangulag fuja a harci riadót a kiegyezés ellen, az ország többsége azonban nem lelkesedett, hanem megvédve a kiegyezést, halad a békés belfejlődés terén. Ma már a külföld által is méltányolt és elismert tények igazolták a kiegyezést; s midőn e tények az ellenzék álláspontját tulhaladták, és annak következményei az elleuzeket kerülhetetlenül elítélik; természetes, hogy a közjogi trombitába belefujni elkekeredettebb hangon erőlködik. E közjogi trombita azonban éppen e miatt már megrepedt, s minél tovább — annál gyengébb viszhangját adja a régi notának.

A „Kol. Köz.“ eredeti távsürgönye.

Bukurest. A külhatalmak képviselői együttes tanácskozás után a kormány kiváló figyelmébe ajánlják az üldözött izraeliták megoltalmazását. Izmailban 250 zsidót sebesített meg a dühöngő csöcselék, a porta felhívta a román kormányt, akadályozza meg az ilyen vérlázító eseteket.

Berlin. Bismarck visszalépni szándékoszik, ha a korona nem hatalmazza fel oly felsőházi kinevezésekre, melyek által az iskola-törvényt az urakházában is keresztülvihesse.

Legújabb táviratok.

Bécs, febr. 14. A „Tagepresse“ nek távirják Londenből: A kormányhoz közelálló körökben rövid időn bekövetkezendő bizonyos dolognak tartják az Oroszor-

szággal való szövetség megkötését. Biztosan állítják, hogy a konstantinápolyi angol követnek idehivatása szoros összefüggésben van ezen ügygyel; az angol követ Angolországnak a Keleten való állását komolyan megrendítenek jellemző.

Bukurest, febr. 14. Megbízható értesülés szerint Rigondeaux-on kívül még két külföldi fog kiutasítani kik az „Internationale“ ügynökeinek gayanujába állnak. A kormány el van határozva a bujtogatók ellen szigorúan járni el.

Páris, febr. 13. este. A karneval minden figyelem nélkül haladt el, az utcákon nem lehet látni alarczosokot; számos munkás inkább jónak látta, műhelyében maradni, és a keresendő bért a terület felszabadítására áldozni.

Konstantinápoly, febr. 14. A nagyvezérnek egy rendelete ezeket mondja: Tekintve, hogy oekonomikus patriarchaság a bolgár és görög lakosság közt meghasonlást törekszik előidézni, melyet a kormány meggátolni törekedett, — a cs. fermán megvalósításul egy bolgár exarchatus állítatik fel. A felelősség az ezen intézkedést előidézett patriarchatusra hárul.

Nyilt kérelem a „Kelet“ és „Magyar Polgár“ szerkesztőihez.

Mély tisztelettel bátorkodom kérni a t. szerkesztő urakat, sziveskednének nyilatkozni az iránt: helyeslik-e a „Kol. Közlöny“ hasábjain „A hon minden gyermekéhez“ intézett felhívásomban kifejezett czélzatokat és törekvéseket, és ha igen: hajlandók-e azokat becses közremunkálásukkal a nyilvánosság terén támogatni?

E kérdést azért bátorkodom tenni, mert nyilvánosság elő szándékozom hozni azon lelkes pártok nevét, a kik a kifejtett czélzatok bármilyen uton, szóval, tollal vagy tettel való támogatására ajánkoztak, valamint azokét is, a kik külön felhívásaimra hallgatással feleltek.

Különös tisztelettel
Kolozsvárt, 1872. febr. 12.

Dr. Dobránszky, kir. jogtanár.

Kolozsvár szabad királyi város

közigazgatási szervező-rendszabályzata.

(Külön javallat. III. Rész.)

(Folytatás.)

V. FEJEZET.

A tanács szervezete, ügybeosztása és az ügyek elintézési módja.

27. §. A tanácsot alkotják: a polgármester, főkapitány, 4 tanácsos és főjegyző; rendes elnök a polgármester, akadályoztatása esetében a főkapitány, ennek is akadályoztatása esetében az idősebb tanácsos; szakmáikhoz tartozó ügyek tárgyalásánál az üléseken jelen lenni tartoznak: a mérnök, házi pénztárnok, I-ső adótsízt, mezei rendőrőrnök és főorvos.

28. §. A tanács illetékességi körébe tartozó ügyek ezen ágakra oszlanak:

a.) a város közvagyonát, jogait, javait, községi munkákat, építéseket illető ugynevezett majorsági ügyek, —

b.) katonai u. m. sorozási, kaszármai, beszállásolási ügyek, —

c.) városi és mezei rendezési, magán építészeti és iparügyekben tett fellebbezések elintézési, valamint minden egyéb ipari, kereskedelmi és közigazgatási tárgyazó ügyekben a tanáchoz jutott magán kérelmek elhatározása, —

d.) állami és házi, közvetett és közvetlen adót illető ügyek, —

e.) a törvények, kormányrendeletek, városi bizottsági végzések s más vegyes közigazgatási folyó ügyek.

29. §. Az ügydaraboknak a tanácsosok közötti kiosztást a polgármester mint tanácsos elnök intézi el. Egy tanácsos tagnak sines joga visszautasítani az ügydarabokat, melyeket akár szakmájába tartozólag, akár azon kívül az elnök hivatalos elintézés végett hozzá utasított, sőt köteles azokat előadatokkal felszerelve előadni és feldolgozni.

30. §. Minden előadó tartozik az ígató által neki egy nevére szőlő könyvecskével megküldött ügydarabokat átvenni.

31. §. Az előadó minden külön ügydarabról előadási ívet készít, melynek balhasábjára az ígatói szám s az ügy állása, annak lényeges körülményei, jobb hasábjára a vélemény és kiadmányi terv van írva.

Ha az előadási szerkezet több ivre terjed, az ivék zsinórral átfűzettek s a zsinór kétvége az előadó pecsétjével megerősítettik, minden ivre a folyó szám külön-külön rá iratik. A kiadmányi terv ugy szerkesztessék, hogy azt — határozottá emelgetvén — a kiadó hivatalnok szóról-szóra leirathassa. Egyszersmind belől az iv első lapján, vagy a küllapon megjegyzendő: hány kiadmányt és kiknek számára kell készíteni, s vajjon a határozat külön vagy magára a beadványra lesz-e irandó?

32. §. Ügydarabok, melyek az elintézés czéljából szükséges kiegészítéseket vagy csak más hatóságoknak

adandó felvilágosításokat, kézbesítések teljesítését, vagy más alárendelt cselekvényeket tárgyznak, nem vitetnek a tanács ülésbe; hanem az előadó által, a kiadmányi tervvel együtt egyik ülés-naptól a másikig az elnökök jegyzék mellett átadatnak; az elnök e jegyzéknek egy másolatát az ígatóhoz előjegyzésre magát a jegyzéket az ügydarabokkal együtt a kiadóhoz küldi további kezelés végett. Minden más tárgy tanácsülésben adatik elő.

33. §. A polgármester köteles minden héten két rendes tanácsulást tartani, azonban ha a szükség kívánja, rendkívülleg többet is tarthat; ha pedig sürgős ügydarabok, nevezetesen gyorsan végrehajtandó kormányi rendeletek forognak fenn, köteles azokat még a megérkezés napján előadni és elintéztetni; különös gondot fordítson arra is, hogy mivel a város anyagi ereje, polgárainak jóléte és gyarapodása a majorsági jökökkel és javalmakkal való hű sáfárkodástól függ: a majorsági ügyek halogatás nélkül az illető tanácsos kezébe jutás után azonnal nyomonan felszereltetvén, a közjóra czélzólag elintéztessenek.

34. §. Az előadónak szabadságában áll az ügyivonat mellett, kivált ha az ügy bonyolodott és terjedelmes, szóbeli előadással is élni; mind az elnökök, mind a szavazóknek joguk van bár mely irat megtekintését, vagy felolvasását kívánni, s az ügy állásáról és részleteiről nézve az előadóhoz kérdéseket intézni.

A tanács ülései nyilvánosak; a polgármester azonban oly városi vagy közigazgatási ügyekben, melyeknek nyilvánosságra jutása az államnak vagy a városnak hátrányára lenne, a hallgatóságot távol tarthatja; nyilvános ülések kitűzésénél a polgármester arra ügyel, hogy az előadás menete ne szakítottassék félbe oly ügyek által, a melyek a hallgatók távollétét kívánják.

Hallgatókúl csak férfi egyének bocsáttatnak be a tanácsos jegyző által aláírt jegy felmutatása mellett.

35. §. Tanácskozás alkalmával a polgármester vagy helyettese az eldöntendő kérdést megvitatás alá bocsátja; a szavazást az előadó nyitja meg s véleményét, mely egyszersmind a kiadmány tervét is képezi, írásban felolvassa; az elnök nem szakíthatja félbe az előadót vagy szavazót, véleményének előadásában, s nem korlátozhatja a vélemény szabadságát, saját véleményét pedig csak a szavazás végeztével nyilváníthatja.

36. §. A tanácskozás befejezte után más meggyőződésre jutott szavazónak joga van előbbi véleményétől eltérőleg szavazni, míg az elnök a határozatot véglegesen ki nem jelentette. A határozat kimondása után az ügy többé fel nem vétethetik.

37. §. A polgármester a határozatot azon vélemény szerént mondja ki, melylyel minden szavazó vagy azok többsége illeljen egy értelemben van.

Ha a többség szavazata hozzáadást, kihagyást vagy módosítást kíván, ezek a kiadmányi tervben rögtön teljesítenődök. Nyelv- és toll-hibákat, melyek által a határozat lényege nem érintetik, az elnök is kiigazíthat.

38. §. Ha a szavazatok két vélemény közt egyenlően vannak megoszlva, az elnökök joga van egyik vagy másik véleményhez adni szavazatát, s ez által ennek vagy annak részére dönteni el a kérdést. Ha az elnök a különböző szavazatok egyikéhez sem járulhatna, a tanácskozás egyes részletes kérdések szerént különböztetik el, s minden egyes részletes kérdés iránt külön szavazásnak van helye.

39. §. Midőn a határozat az előadó véleményétől lényegesen eltér, a jegyző bizatik meg a kiadmány szerkesztésére, a mennyiben erre az előadó nem lenne kész.

A kisebbségben maradt szavazó maga szerkesztheti indokolt külön véleményét s ez a tanácsos jegyzőkönyvbe felvétetik.

40. §. Az előadó, s az előbbi §-beli esetben a jegyző, a kiadmány-tervet aláírni tartozik.

Az ülése napját mind a határozat, mind az előadói könyv illető rovatában a jegyző jegyzi fel. A határozatot mindig indokolni kell.

41. §. A hozott határozatok fogalmazványai az elnök által ezen szóval „kiadandó“ s aláírásával ellátatván: az előadók által saját könyvecskéikbe beírva, a kiadó-hivatalokhoz küldetnek át, a ki az átvételt aláírásával ismeri el.

42. §. Minden tanácsulésról jegyzőkönyv vitetik, melynek bevezetésében az ülés napja és a jelen levő tanácsosok nevei foglaltatnak.

A balhasábra jó az előterjesztett ügydarabok ígatói száma s rövid kivonata az előadás sorrendje szerént.

A szavazás folyamata s a határozat érdeme rövid kivonaton a jobb hasábra iratik.

Ha a határozat egyhangulag hozott, elégséges ezen körülmény megemlítése; a midőn azonban a vélemények akár az ügy érdemére, akár az indokolásra nézve eltérők: a felelősség tekintetéből az ellenvélemény is beirandó indokaival együtt, valamint megjegyzendő, hogy a határozat és ellenvélemény a szavazatok mily alakulásával, kinek indítványára és kik hozzájárulásával keletkezett? A tanácsos jegyzőkönyvhöz semmit sem szabad mellékelni; aláírja az elnök és jegyző; iveri a jegyző által előrend szerént összerakva s a terjedelméhez képest egész évenként bekötött levéltárra adatnak.

43. §. A hivatalos pénzeket addig is, míg az elin-

tézés megtörténik, a polgármester a házi pénztárba letéti könyv mellett azonnal átadja. *) (Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, február 6. 1872.

— **Ó felséga a király** mint haljuk e hó 20-án Bécsből Budára fog érkezni s itt hosszabb időt töltendő felséga a királyné Pestre érkezett april első napjaira teszik.

— **A képviselőház** I. évi február hó 15-ki ülésében a központi bizottság a választási törvény iránti jelentését bemutatta; továbbá az országház építése tárgyában kiküldendő 10 tagu bizottságra történt a szavazás, végül a bankügyben kiküldött bizottság jelentésének tárgyalása megkezdetett.

— **A központi bizottság** bevégezte munkálát a választási törvényjavaslat felett, s bár kimondá azt, hogy a törvény csak a jelen országgyűlés feloszlása után lép életbe mégis megkivánja, hogy a törvény kihirdetése után minden törvényhatóság közgyűlést tartson 14 nap alatt, melyen a központi választmányt az állandó névjegyzék elkészítésére, az összeíró küldöttségeket s a felszólalási bizottságot megválasztja. — Erdélyre nézve külön választási rend lett elfogadva, 1) hogy a szavazás ott éjjelre ezentul is megszakíthatatik; 2) hogy egyes kerületek ott, mint eddig, együttesen két képviselőt választhatnak. — Február 14-én délelőtt volt az utolsó ülés, az egész szerkesztő elkészült és a 15-i országos ülésen mutatott be.

— **A pénzügyi bizottság** I. hó 15-én tartott ülésében a földadó kataszterrel s a már mult év derekán benyújtott törvényjavaslatot vete tárgyalás alá.

— **A nagy vasuti üzlet** consortiumával, miután a nagy üzlet megbukott, specialis vonlra egyezik a kormány, sőt a „P. N.“ szerint Bécsben ez iránt megállapodás is jött létre. A magyar kormányt a miniszterelnök és a pénzügyminiszter képviselték. A kiépítendő vasut a zimony-buda-bécsi és slavoniai, mely rövid idő alatt kiépülne, a költség 1/3-részt az állam biztosítaná, de külön egyezkedésnél fogva a török és szorb vasutak adminisztrációja az előbbivel kapcsolatba hozhatók és az is Pesten lenne.

— **A Deakfiart** értekezletén, mely febr. 15-én este 6 órakor tartatott az országházi bizottságba választandó következő tagok jelöltettek ki a párt által: Zsedőnyi Pulszky Ferencz, Zichy Manó gr., Eber Nándor, Házmán Ferencz és Goróvé, — a balközép részéről: Tisza Kálmán, Péchy Tamás és Gubodi Sándor; a szélsőbal részéről: Henszلمان Imrere szavazott a párt. Ezután Pulszki Ferencz, mint a 10-es bizottság előadója jelentést tett a bizottság megállapodásáról, mely 1-ór a valuta rendezés módjára vonatkozólag utasítja a miniszteriumot, hogy e tárgyban a birodalmi tanácsban képviselt országok miniszterinmával egyetértőleg terjeszzen javaslatot a ház elé, 2-szor gondoskodjék a bankjegyforgalom közvetítésére vonatkozó egy pesti közép igazgatósággal bíró organumról, mely az pesti hitelintézeteknek megfelelő pénzkészlettel rendelkezék.

— **Andrassy gr. külügyminiszter** e hó 25. Pestre érkezik: a honvédségélyezési egyet ülésében elnökölni fog s néhány napot Pesten töltend.

— **Egy nevezetes hitelművelet**ről értesít a „Pesti Napló“ a melynek czélja volna: az állam-pénztáraknál időnként rendelkezésre álló tőkéket a pesti és vidéki takarékpénztároknál hasznosítani. — Ez új vállalat mind nemzetgazdasági mind finaucczialis szempontból — az évenként sok milliókra rugó — az év legnagyobb részén át gyümölcsözés nélkül haveró tőkéik forgalomba hozatala által — figyelmet érdemlő lendület adna országos háztartásunk életének.

— **A trónörökös ó fensé e**, mint biztos forrásból értesülünk, nem himlőben szenved; betegsége egyszerű veres kúteg, mely annyira kevés terhes és aggasztó, hogy még hivatalos bulletinek sem adatnak ki.

— **A Kisfaludy-társaság** f. é. febr. 11-i nagygyűlésén ujra két pályadíjjat tűzött ki u. 50 aranyot a drámai közép fajok elméletére, és 40 aranyat külföldi beszélyre. A jutalom csak önálló becsű műnek adatik ki. A pályaművek szokott módon az év végéig a titkárhoz küldendők.

— **A kolozsvári ifjuság** fogaira a farsang meghozta gyümölcsét — nyilatásokról panaszkodnak — tájékozni magunkat mindeniknél nem tudjuk, mivel egyiknek erre, a másiknak arra fáj foga, hanem kiknél csakugyan komoly a baj, azoknak ajánljuk dr. Máthé Domokos helyett időző jeles fogorvos.

— **A földhitelintézet** első közleménye szerint az Eötvös-szoborra a földadók a következők: Báró Sina simon 3000 fittal, Lipovniczky István püspök 500 firt, a pest-budai egyesült takarékpénztár 200 firt, az angoj-magyar-bank 200 firt, báró Raudies József 100 firt, Ipolyi Arnold püspök 100 firt, gróf Péchy Manó 100 firt,

*) A 29-43 §§-ok az igazságügyminiszternek 1869. april hó 29-ről a bírói ügyvitel tárgyában kibocsátott rendeletből vannak viszonyainkra alkalmazottan átvéve.

